

Ref. THP

01.03.2019

Ligelønsanalyse – sammenligning af kvindelige og mandlige djøfstuderendes løn i studiejobs inden for den private sektor

Indledning

I dette notat analyseres lønforskelle mellem privatansatte mandlige og kvindelige studerende. Analysen er gennemført på baggrund af Djøf studerendes lønstatistik for december 2018.

Analysens hovedresultater:

- Den korrigerede timelønsforskel mellem mandlige og kvindelige studerende er på 2,8 procent
- De kvindelige medlemmer af Djøf Studerende tjener i gennemsnit 145,00 kr. i timen, mens den tilsvarende gennemsnits timeløn for mænd er 152,12 kr.
- Kvinderne har således en gennemsnits timeløn, der udgør 95,3 procent af mændenes, når der ikke er korrigeret for forskelle i kønnenes karakteristika.
- En tredjedel af denne forskel kan forklares med forskelle i de kvindelige og mandlige studerendes karakteristika. For eksempel forskelle i uddannelse, arbejdstid og brancher.

Indhold

Ligelønsanalyse – sammenligning af studerende kvinder og mænds løn i studiejobs inden for det private	1
Indledning.....	1
Timelønsforskellen mellem kvindelige og mandlige studerende	2
Forskel i gennemsnits timeløn	2
Dekomponeringsanalyse	2
Mulige forklaringer på lønforskellen	4
Metode	5

Timelønsforskellen mellem kvindelige og mandlige studerende

I det følgende analyseres lønforskellen mellem mandlige og kvindelige studerende, som har et studiejob i den private sektor.

Forskel i gennemsnits timeløn

Af tabel 1 fremgår den gennemsnitlige brutto-timeløn (timeløn inklusiv pension) for mandlige og kvindelige studerende. De kvindelige medlemmer af Djøf Studerende tjener i gennemsnit 145,00 kr. i timen, mens den tilsvarende gennemsnits timeløn for mænd er 152,12 kr. Kvindernes gennemsnitlige timeløn udgør således 95,32 procent af mændenes gennemsnitlige løn. Løngabet¹ mellem mandlige og kvindelige studerende, er således 4,79 procent.

Tabel 1, Gennemsnitlig timeløn

Kvinder	Mænd	Samlet
-----timeløn i kr.-----		
145	152,12	148,32

Note: Gennemsnitlig bruttotimeløn (timeløn inklusiv pension) for kvindelige og mandlige djøf-studerende med studiejob i den private sektor.

Kilde: Djøf Studerendes lønstatistik, december 2018.

Dekomponeringsanalyse

Når lønforskellen mellem mænd og kvinder analyseres, bør det afdækkes, hvor stor en del af forskellen, der skyldes forskelle i de faktorer, det er muligt at kontrollere for. Det kan fx være, at mandlige studerende i højere grad arbejder i brancher, hvor der aflønnes med en højere timeløn.

Når der er taget højde for disse faktorer, kan forskellen i aflønningen af kvinder og mænd på samme niveau betegnes som kønsspecifik.

Til analysen af lønforskellen mellem kvinder og mænd anvendes den traditionelle Blinder-Oaxaca-dekomponeringsmetode. Ved hjælp af denne metode beregnes, hvor stor en del af den observerede lønforskel, der kan forklares ved hjælp af de forklarende variable, der indgår i modellen. Når der er korrigeret for de forklarende variable, betegnes den resterende del af lønforskellen som den korrigerede lønforskel. Dvs. den korrigerede timelønsforskel mellem kvinder og mænd er defineret ved timelønsforskellen, efter at der er taget højde for forskelle i kvinder og mænds karakteristika. Følgende forklarende variable inddrages i modellen:

¹ Timeløngabet er beregnet som den absolutte forskel divideret med den gennemsnitlige løn for alle respondenter jf. "Lønforskel mellem mænd og kvinder 1997-2006", SFI 2008

- Faktiske arbejdstimer
- Hvor langt den studerende er på studiet
- Uddannelsesretning
- Branche for studiejobbet
- Hvorvidt studiejobbet er relevant for studiet
- Geografi
- Alder
- Samlet anciennitet i studiejob(måneder)

Ved at kontrollere for ovenstående forhold er det muligt at estimere den kønsrelaterede lønforskel ved hjælp af dekomponeringsmetoden.

Dekomponeringsanalysen består af to trin. I første trin estimeres regressionsmodeller for hhv. kvinder og mænds timeløn baseret på de nævnte forklarende variable. Ud fra de to regressioner dekomponeres forskellen i timeløn i to dele, nemlig en forklaret del, som er den del, der kan forklares ved de forklarende variable, der inddrages i modellen, og en uforklaret del, som er den korrigerede forskel i timeløn for mandlige og kvindelige djøfstuderende med studiejob i private virksomheder. Se metodeafsnit for en uddybning af metoden.

Af tabel 2 fremgår resultaterne af dekomponeringsanalysen. Den viser, at der er en samlet lønforskel på 4,3 procent, hvoraf 33,6 procent kan tilskrives de to køns forskellige fordeling på de forklarende variable, mens de resterende 66,4 procent ikke kan tilskrives de to køns forskellige fordeling. Den resterende del betegnes som den korrigerede lønforskel.

Tabel 2, Dekomponering af lønforskellen mellem mænd og kvinder

	Lønforskel	Andel af lønforskel
Forklaret del	1,44%	33,6%
Uforklaret del/Den korrigerede lønforskel	2,84%	66,4%
Samlede lønforskel	4,3%	100,0%

Note: dekomponering af forskellen i bruttotimeløn (løn inklusiv pension) for mandlige og kvindelige studerende

Kilde: Djøf Studerendes lønstatistik, december 2018

Ydermere viser analysen, at det særligt er de brancher mændene er ansat i, der medvirker til den forklarede del af lønforskellen. Fx er mændene i mindre grad ansat i detail-branchen, hvor timelønnen gennemsnitligt er relativt lav. Derudover arbejder mændene i gennemsnit lidt mere end kvinderne. Mændene arbejder i gennemsnit 16,9 timer om ugen og kvinderne 15. Denne forskel udgør også en relativ stor del af den forklarede del af lønforskellen. Sidst er mændene, der deltager i undersøgelsen, i gennemsnit lidt længere henne på studiet end kvinderne. Fx er 41 procent af mændene på 4. eller 5. studieår, hvilket kun gælder for 32 procent af kvinderne. Når der er korrigeret for de målelige forhold, er den uforklarede/korrigerede lønforskel på 2,8 procent.

Mulige forklaringer på lønforskellen

Ud over de allerede inkluderede målelige faktorer, kan det tænkes, at der er andre forhold, der kan være med til at forklare lønforskellen.

Arbejdsfunktion

I gruppen af studerende kan der være forskel på mænd og kvinders arbejdsfunktioner. Vi kender ikke de studerende medlemmernes nøjagtige arbejdsfunktioner, men arbejdsfunktionen afhænger bl.a. af uddannelsen og branchen. Disse variable indgår i analysen, og det er derfor tvivlsomt om inddragelse af arbejdsfunktionen ville bidrage yderligere til forklaringen af lønforskellen.

Ikke målbare forhold

Ud over de ovennævnte mere eller mindre målelige karakteristika og forhold, er der også en række karakteristika, som ikke er direkte målbare, der kan have betydning for timelønnens størrelse og dermed for timelønsforskellen. Det kan f.eks. være personlig indsats, prioritering af arbejdsliv/privatliv, effektivitet samt forhandlingsevne.

Metode

Analysen er foretaget på basis af Djøf Studerendes lønstatistik for december 2018. I lønstatistikken er alle medlemmer af Djøf-studerende inviteret til at svare på, om de har et studiejob, hvad de får i timeløn og en række andre spørgsmål. I alt har 2.370 medlemmer svaret, at de har et studiejob, heraf er 1.620 (68 pct.) ansat i det private. Analysen er baseret på besvarelser fra studerende med studiejob i den private sektor.

Til analysen af lønforskellen mellem kvinder og mænd anvendes den traditionelle Blinder-Oaxaca-dekomponeringsmetode. Modellen er opstillet med timelønnen som den afhængige variabel og studieår, alder, uddannelsestype, branche, ugentlig arbejdstid, anciennitet i studiejobbet og vurdering af om studiejobbet er relevant som forklarende variable.

Analysen foretages i to trin. Først estimeres en regressionsmodel med de forklarende variable for hhv. kvinder og mænd. Derefter dekomponeres forskellen i timeløn ved hjælp af de to lønregressioner. Resultaterne fra de to lønregressioner gør det muligt at opdele lønforskellen i effekten af de forklarende variable og et 'restled'. Den første del af effekten er med andre ord den del, der kan henføres til forskelle i de målelige karakteristika, der indgår i modellen. 'Restledet' betegnes som den *korrigerede timelønsforskel* og er defineret ved timelønsforskellen, fratrukket den del af forskellen, der hænger sammen med de to køns forskellige fordeling på de forklarende variable.

Variable der indgår i regressionsmodellerne

Timeløn

Timelønnen er defineret ved bruttolønnen, hvilket vil sige løn inklusiv pension. Timelønnen er den afhængige variabel og indgår i modellen som den naturlige logaritme til timelønnen. Fordelen ved, at den afhængige variabel er logaritmetransformeret, er, at koefficienterne til de forklarende variable kan fortolkes som procentvise afvigelse.

Uddannelsesretning

Der indgår syv forskellige uddannelsesgrupper i datamaterialet. Jurister, universitetsøkonomer, handelshøjskoleøkonomer, samfunds og forvaltningsuddannelser, andre kandidatuddannelser, mellemlange uddannelser og professionsbacheloruddannelser samt andre. Handelshøjskoleøkonomer indgår som referencegruppe i modellen.

Geografisk beliggenhed

Datamaterialet er opdelt efter hovedstadsområdet og øvrige land. Der er tale om den studerendes bopæl, hvilket må formodes at korrelere stærkt med

arbejdspladsens geografiske beliggenhed. Øvrig land indgår som referencegruppe i modellen.

Studieår

Studieår måler, hvilket år man er i gang med, og indgår som dummyer i modellen.

Branche

Der indgår otte forskellige brancher i analysen. Brancherne indgår som dummyer, hvor branchen 'bank- og anden finansieringsvirksomhed' er referencegruppe i modellen.

Relevant studiejob

Respondenterne har kunnet svare hhv. 'Ja', 'Nej' eller 'Ved ikke' til spørgsmålet om, hvorvidt deres studiejob er relevant for deres studie. De tre kategorier indgår som dummyer i modellen, hvor 'Ja' er reference.

Ugentlig arbejdstid

Respondenterne har selv angivet, hvor mange timer de arbejder pr. uge inkl. frokost. Ugentlig arbejdstid indgår som dummyer i modellen med kategorierne 'Under 10 timer pr. uge', '11-15 timer pr uge', '16-20 timer pr. uge' og 'Mere end 20 timer pr. uge'. '11-15 timer pr uge' indgår som referencegruppe.

Alder

Den studerendes alder indgår som kontinuert variabel i modellen.

Anciennitet i studiejobbet

Respondenterne har angivet, hvor mange måneder de samlet har haft studiejob. Oplysningen indgår som kontinuert variabel i modellen.